

11.5.2023

Tid	11.5.2023 kl. 15.00–17.00			
Plats	Terrasskabinetet, Stadshuset, Norra Esplanaden 11–13			
Närvarande				
Ledamöter				
	Månsson, Björn	nationalspråksnämndens ordförande		
	Bergman, Simon			
	Högdal, May			
	Granstedt, Anna			
	Lundgren, Frank			
	Lähteenmäki, Hanna			
	Sasi, Kimmo			
Övriga				
	Peltonen, Antti	förvaltningschef		
	Oinonen, Tero	förvaltningschef		
	Heinonen, Marjukka	övertranslator		
	Almqvist, Casper	kommunikationsexpert		
	Forsström, Outi	specialplanerare		
Ordförande				
	Björn Månsson	nationalspråksnämndens ordförande		
		17–18 §		
Föredragande				
	Antti Peltonen	förvaltningschef		
	Tero Oinonen	förvaltningschef		
		18 §		
Protokollförare				
	Marjukka Heinonen	övertranslator		
		17–18 §		

11.5.2023

Kokousaika	11.5.2023 klo 15.00–17.00			
Kokouspaikka	Terassikabinetti, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13			
Läsnä				
Jäsenet				
	Månsson, Björn Bergman, Simon Högdal, May Granstedt, Anna Lundgren, Frank Lähteenmäki, Hanna Sasi, Kimmo	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja		
Muut	Peltonen, Antti Oinonen, Tero Heinonen, Marjukka Almqvist, Casper Forsström, Outi	hallintopäällikkö hallintopäällikkö ylikielenkääntäjä viestintääsiantuntija erityissuunnittelija		
Puheenjohtaja	Björn Månsson	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja 17–18 §		
Esittelijä	Antti Peltonen Tero Oinonen	hallintopäällikkö hallintopäällikkö 18 §		
Pöytäkirjanpitäjä	Marjukka Heinonen	ylikielenkääntäjä 17–18 §		

11.5.2023

§ Ärende
Asia

- 17 Mötets laglighet och beslutsförhet samt val av protokolljusterare
Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan
tarkastajien valinta
- 18 Utlatande av nationalspråksnämnden om samarbetsavtalet mellan Helsingfors
stad, de tvåspråkiga välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen
Kansalliskielilautakunnan lausunto Helsingin kaupungin, kaksikielisten
hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyösopimuksesta

11.5.2023

§ 17

Mötets laglighet och beslutsförhet samt val av protokolljusterare

Beslut

Nationalspråksnämnden konstaterade att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutsfört.

Samtidigt beslutade nationalspråksnämnden att välja Kimmo Sasi och May Högdal till protokolljusterare.

Beslutsförslag

Beslutet är förenligt med beslutsförslaget.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.5.2023

§ 18

Utlåtande av nationalspråksnämnden om samarbetsavtalet mellan Helsingfors stad, de tvåspråkiga välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen

Beslut

Nationalspråksnämnden beslutade ge stadsstyrelsen utlåtande om samarbetsavtalet mellan Helsingfors stad, de tvåspråkiga välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen. Utlåtandet bifogas i bilaga 1.

Behandling

Nationalspråksnämnden diskuterade sitt utlåtande om samarbetsavtalet mellan Helsingfors stad, de tvåspråkiga välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen.

Beslutsförslag

Beslutet är förenligt med beslutsförslaget.

Föredragandes motiveringar

Samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena är ett avtal mellan Helsingfors stad, de tvåspråkiga välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen, där avtalsparterna kommer överens om det ömse-sidiga samarbetet och den ömsesidiga arbetsfördelningen för att genomföra svenska språkiga social- och hälsovårdstjänster. De organisationer som utöver Helsingfors stad omfattas av samarbetsavtalet är Östra Nylands välfärdsområde, Västra Nylands välfärdsområde, Mellersta Österbottens välfärdsområde, Österbottens välfärdsområde, Kymmenedalens välfärdsområde, Vanda och Kervo välfärdsområde, Egentliga Finlands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen. I la-gen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet (612/2021, nedan ordnandelagen) föreskrivs om avtalets innehåll, beredning och godkännande.

Enligt 39 § i ordnandelagen ska de tvåspråkiga välfärdsområdena ingå ett samarbetsavtal för att garantera att de svenska språkigas språkliga rättigheter tillgodoses inom social- och hälsovården.

Egentliga Finlands välfärdsområde svarar för samordningen vid utarbetandet av samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena. Beredningen görs i samarbete mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena och avtalet ska motsvara syftet med bestämmelserna. Syftet med avtalet är också att ta hänsyn till de tvåspråkiga välfärdsområdenas behov. Under beredningen av

11.5.2023

samarbetsavtalet har man tagit ställning till olika administrativa, rättsliga och ekonomiska frågor som rör avtalet: t.ex. vilket slags samarbete och vilken eventuell arbetsfördelning olika tjänster behöver, vilka finansieringsmodeller som kan användas för olika former av samarbete och arbetsfördelning, att olika befolkningsgrupper och organisationer ska höras i tvåspråkiga välfärdsområden och hur kontinuiteten bäst kan tryggas i avtalet.

I 39 § i ordnandelagen föreskrivs om avtalets innehåll. I samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena ska det överenskommas om arbetsfördelningen och samarbetet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena vid genomförandet av sådana social- och hälsovårdstjänster på svenska där det är nödvändigt för att se till att de språkliga rättigheterna tillgodoses utifrån hur krävande eller ovanlig uppgiften är eller hur stora kostnader den medför. Dessutom ska det i samarbetsavtalet överenskommas om arbetsfördelningen och samarbetet i fråga om sådana social- och hälsovårdstjänster på svenska som det är ändamålsenligt att genomföra endast i en del av välfärdsområdena till följd av hur krävande eller ovanlig uppgiften är eller hur stora kostnader den medför.

I samarbetsavtalet ska det också avtalas om det expertstöd som de tvåspråkiga välfärdsområdena ger varandra vid genomförandet av tjänster på svenska. Samarbetsavtalet kan också gälla annan arbetsfördelning och annat samarbete än vad som avses ovan. Genom avtalet kan man dock inte avvika från det som föreskrivs i 11 § i ordnandelagen eller i någon annan lag eller med stöd av lag om centralisering av uppgifter.

Utkastet till samarbetsavtal innehåller följande helheter:

1. Avtalsparter
2. Definitioner
3. Bakgrund till och syfte med avtalet
4. Godkännande av avtalet samt inlämnande av avtalet till social- och hälsovårdsministeriet
5. Giltighetstid för avtalet
6. Avtalsstruktur för tjänster
7. Tjänster som omfattas av samarbetsavtalet
8. Noggrannare innehåll i tjänster och villkor
9. Prissättning
10. Sekretess och dataskydd
11. Skadeståndsansvar
12. Uppföljning av avtalet och utvärdering av fullgörandet
13. Force majeure
14. Ändring och uppsägning av avtalet
15. Överföring av avtalet

11.5.2023

16. Meningsskiljaktigheter och lagstiftning som tillämpas
17. Underskrifter
18. Bilagor

Samarbetsavtalet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena ska sammordnas med det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. De tjänster som eventuellt omfattas av samarbetsavtalet får inte anskaffas i strid med det samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i ordnandelagen eller det organiseringsavtal för HUS som avses i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland.

I 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) föreskrivs om nationalspråknämndens skyldighet att komma med förslag på ändringar i samarbetsavtalet samt följa fullgörandet av avtalet. Enligt 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Ny-land (615/2021) ska Helsingfors stads nationalspråksnämnd komma med förslag om innehållet i samarbetsavtalet, lämna utlåtande om avtalet till fullmäktige samt följa fullgörandet av avtalet.

Genomförandet av samarbetsavtalet mellan tvåspråkiga välfärdsområden ska följas och utvärderas årligen. Ändringar i avtalet kan grunda sig på en framställning av ett eller flera tvåspråkiga välfärdsområden eller på social- och hälsovårdsministeriets initiativ.

Ett utlåtande av Helsingfors stads nationalspråksnämnd begärs i april–maj 2023. Målet är att lägga sista handen vid samarbetsavtalet i april–maj 2023 utgående från nationalspråknämndens utlåtande och kommentarer från avtalsparterna. Social- och hälsovårdsministeriet ska höras av de tvåspråkiga välfärdsområdena innan samarbetsavtalet mellan tvåspråkiga välfärdsområden godkänns. Hörandet infaller i slutet av våren 2023. Välfärdsområdesfullmäktige i samtliga tvåspråkiga välfärdsområden, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma godkänner avtalet för sin del. Det godkända avtalet ska levereras till social- och hälsovårdsministeriet.

Samarbetsavtalet mellan tvåspråkiga välfärdsområden träder i kraft efter att det har godkänts av de tvåspråkiga välfärdsområdenas fullmäktige, Helsingfors stadsfullmäktige och HUS-sammanslutningens stämma och det gäller tillsvidare. I 56 § 5 mom. i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021, nedan införandelagen) förutsätts att

11.5.2023

samarbetet mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena ska avtalas senast 1.9.2023. De avtal om Kårkullas tjänster som ingåtts med stöd av 56 § 1–3 mom. i införandelagen upphör att gälla när samarbetsavtalet träder i kraft.

Föredragande

förvaltningschef
Tero Oinonen

Upplysningar

Tero Oinonen, förvaltningschef, tfn 310 21801
tero.oinonen@hel.fi

Bilaga

1 Helsingfors stads nationalspråksnämnds utlåtande om samarbetsavtalet mellan tvåspråkiga välfärdsområden

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.5.2023

17

Kokouksen laillisuuden ja päätösvallaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvallaiseksi.

Samalla kaksikielisyystoimikunta päätti valita Kimmo Sasin ja May Högdalin pöytäkirjantarkastajiksi.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.5.2023

§ 18

Kansalliskielilautakunnan lausunto Helsingin kaupungin, kaksikielisten hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyösopimuksesta

Päätös

Kansalliskielilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle lausunnon Helsingin kaupungin, kaksikielisten hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyösopimuksesta. Lausunto on liitteenä 1.

Käsittely

Kansalliskielilautakunta keskusteli lausunnostaan Helsingin kaupungin, kaksikielisten hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyösopimuksesta.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus on Helsingin kaupungin ja kaksikielisten hyvinvointialueiden sekä HUS-yhtymän keskinäinen sopimus, jossa osapuolet sopivat keskinäisestä työnjaosta ja yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta ruotsinkielisten sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamiseksi. Organisaatiot, jotka Helsingin kaupungin lisäksi kuuluvat yhteistyösopimuksen piiriin ovat Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Varsinais-Suomen hyvinvointialue ja HUS-yhtymä. Sopimuksen sisällöstä, valmistelusta ja hyväksymisestä säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, jäljempänä järjestämislaki).

Järjestämislain 39 §:n mukaan kaksikielisten hyvinvointialueiden tulee solmia yhteistyösopimus, jotta ruotsinkielisten kielellisten oikeuksien toteutuminen sosiaali- ja terveydenhuollossa voidaan taata.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue vastaa kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen valmistelun koordinoimisesta. Valmistelua tehdään yhteistyössä kaksikielisten hyvinvointialueiden kanssa, ja sopimuksen tulee vastata määräysten tarkoitusta. Sopimuksellä pyritään myös huomioimaan kaksikielisten hyvinvointialueiden tarpeet. Yhteis-työsopimuksen valmistelun

11.5.2023

aikana on otettu kantaa erilaisiin hallinnollisiin, oikeudellisiin ja taloudellisiin seikkoihin, jotka liittyvät sopimukseen: esimerkiksi millaista yhteistyötä ja mahdollista työnjakoa erilaiset palvelut tarvitsevat, mitä rahoitusmalleja voidaan käyttää eri yhteistyö- ja työnjakomuodoissa, kuinka kansalliskielilautakunta, eri väestöryhmiä ja järjestöjä tulee kuulla kaksikielisillä hyvinvoittialueilla ja kuinka jatkuvuus turvataan sopimuksessa parhaiten.

Sopimuksen sisällöstä säädetään järjestämislain 39 §:ssä. Yhteistyösopimuksessa on sovittava kaksikielisten hyvinvoittialueiden työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joissa tämä on välttämätöntä kielellisten oikeuksien toteutumisen varmistamiseksi tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi. Lisäksi yhteistyösopimuksessa on sovittava työnjaosta ja yhteistyöstä sellaisten ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteuttamisessa, joita on tarkoituksemukaista toteuttaa vain osassa hyvinvoittialueita tehtävän vaativuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi.

Sopimuksessa on sovittava myös asiantuntijatuesta, jota kaksikieliset hyvinvoittialueet antavat toisilleen ruotsinkielisten palvelujen toteuttamisessa. Yhteistyösopimuksessa voidaan sopia lisäksi muusta kuin edellä kuvatusta tarkoitetusta työnjaosta ja yhteistyöstä. Sopimuksella ei voida kuitenkaan poiketa siitä, mitä järjestämislain 11 §:ssä taikka muussa laissa tai lain nojalla säädetään tehtävien keskittämisestä.

Yhteistyösopimusluonnos pitää sisällään alla luetellut kokonaisuudet:

1. Sopimuksen osapuolet
2. Määritelmät
3. Sopimuksen tausta ja tarkoitus
4. Sopimuksen hyväksyminen sekä toimittaminen sosiaali- ja terveysministeriölle
5. Sopimuksen voimassaolo
6. Palveluja koskeva sopimusrakenne
7. Yhteistyösopimuksen piiriin kuuluvat palvelut
8. Palveluiden tarkempi sisältö ja ehdot
9. Hinnointelu
10. Salassapito ja tietosuoja
11. Vahingonkorvausvastuu
12. Sopimuksen seuranta ja toteutumisen arviointi
13. Ylivoimainen este
14. Sopimuksen muuttaminen ja irtisanominen

11.5.2023

15. Sopimuksen siirto
16. Erimielisyydet ja sovellettava lainsääädäntö
17. Allekirjoitukset
18. Liitteet

Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus on yhteen sovitettava järjestämislain 36 §:ssä tarkoitettun sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen kanssa. Lisäksi yhteistyösopimukseen mahdollisesti sisältyvät palveluhankinnat eivät voi olla ristiriidassa 36 §:ssä tarkoitettun hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen, eivätkä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 9 §:ssä tarkoitettun HUS-järjestämissopimuksen kanssa.

Kansalliskielilautakunnan velvollisuudesta tehdä ehdotuksia sopimuksen muuttamisesta sekä seurata sopimuksen toteutumista säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 33 §:ssä. Lisäksi lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudella-maalla (615/2021) 19 §:ssa Helsingin kaupungin kansalliskielilautakunnan tehtävänä on tehdä ehdotuksia yhteistyösopimuksen sisällöksi, an-taa sopimuksesta lausunto valtuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista.

Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen toteutumista on seurattava ja arvioitava vuosittain. Sopimuksen muuttaminen voi perustua yhden tai useamman kaksikielisen hyvinvointialueen esitykseen tai sosiaali- ja terveysministeriön aloitteeseen.

Helsingin kaupungin kansalliskielilautakunnan lausunto pyydetään huhti–toukokuussa 2023. Yhteistyösopimus on tarkoitus viimeistellä kansalliskielilautakunnan lausunnon ja sopimusosapuolten kommenttien pohjalta huhti–toukokuussa 2023. Ennen kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen hyväksymistä kaksikielisen hyvinvointialueiden on kuultava sosiaali- ja terveysministeriötä. Kuuleminen tapahtuu loppukevään 2023 aikana. Kunkin kaksikielisen hyvinvointialueen aluevaltuusto, Helsingin kaupunginvaltuusto ja HUS-yhtymän yhtymäkokous hyväksyvät sopimuksen osaltaan. Hyväksytty sopimus on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriolle.

Kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun kaksikielisen hyvinvointialueiden aluevaltuustot, Helsingin kaupunginvaltuusto ja HUS-yhtymän yhtymäkokous ovat sen hyväksyneet ja on voimassa toistaiseksi. Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta

11.5.2023

(616/2021, jäljempänä voimaanpanolaki) 56 §:n 5 momentissa edellytetään, että kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyöstä on sovittava viimeistään 1.9.2023. Voimaanpanolain 56 §:n 1–3 momentin nojalla solmittujen Kårkullan palveluita koskevien sopimusten voimassaolo päättyy yhteistyösopimuksen tullessa voimaan.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Tero Oinonen

Lisätiedot

Tero Oinonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 21801
tero.oinonen@hel.fi

Liite

1 Helsingin kaupungin kansalliskielilautakunnan lausunto
kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.5.2023

Helsingfors nationalspråksnämnd
Helsingin kansalliskielilautakunta

Björn Månsson
ordförande
puheenjohtaja
17–18 §

Marjukka Heinonen
protokollförare
pöytäkirjanpitääjä

Protokollet justerat
Pöytäkirja tarkistettu

Kimmo Sasi

May Högdal